

## سالمندی و مشکلاتش

سالمندی شاید در قدیم به معنی آرامش در دوره کهنسالی بود، اما سال هاست در کشور با گذاشتن به پیری مساوی است با هجوم آوردن مشکلات ریز و درشت اقتصادی. مشکلاتی که بعد از یک عمر کار و تلاش برای خانواده و مملکت گویی پایانی ندارد. نخستین تبعات پیری اما بازنشستگی است و بازنشستگی برای خیلی‌ها یعنی گرفتن حقوق بخور و نمیری که گاه به تعویق می‌افتد، گاه کم می‌شود و هر گز همتای تورم پیش نمی‌رود تا نه جایی برای تفریح باقی‌بماند و نه جایی برای آرامش خیال. این موضوع میزان نارضایتی را در خانواده‌ها افزایش می‌دهد. امید است سیاست‌گذاران در این حوزه به این بحران توجه کنند.

یکشنبه ● ۳ آبان ۱۳۹۴ ● شماره بیست و هفت

ا ت ی v ع ه ن و



● سعیده علیپور ●

● روزنامه‌نگار ●

چند نفری خبر دارند، آن‌ها که طبق عادت روزنامه صبح را می‌خزند و به ساعت چاشت نرسیده سر تا تهش را می‌خوانند و معدودی که با رسانه‌های مجازی هم آشنايند. یکی از پیرمردها به‌طعنه به دیگری می‌گوید: «خرسندی جان خرسند باش. ان‌شاءالله که از این به بعد ناله بی‌پولی تمام می‌شود.» خرسندی اما انگار خیلی راضی نیست و غرولند کتان می‌گوید: «کاش ماهی دوبار حقوق می‌دادند.» به‌جز خرسندی که به نظر چندان راضی نمی‌رسد، علویان و میرزا بیگی که نیمه دوم ماه حقوق بازنشستگی‌شان را می‌گیرند راضی‌ترند. خبر پرداخت متمرکز حقوق مستمری‌بگیران سازمان تامین‌اجتماعی خوشحالشان کرده. یکی ۱۸ هرامه و دیگری ۲۲ هرامه حقوقش را دریافت می‌کند. گرچه دلشان می‌خواست حقوقشان افزایش پیدا کند، اما این را هم غنیمت می‌دانند. چراکه امامی نامی که آن دورتر مشغول شطرنج است حداقل ۱۰ روز از آن‌ها زودتر حقوق می‌گیرد و این را انصاف نمی‌دانند. پیرمرد چشم‌روشن که سیبل و تدریش سفیدش چهره‌اش را زیر نور آفتاب نیمروز پاییزی درخشان کرده، عضو یک گروه تلگرامی از بازنشسته‌های تامین‌اجتماعی است و خبر اجرای طرح پرداخت متمرکز حقوق مستمری‌بگیران سازمان تامین‌اجتماعی را در آنجا خوانده و امیدوار است وعده‌ها در این باره عملی شود و حداقل این مسئله حقوق‌بگیران بازنشسته تامین‌اجتماعی مثل بازنشسته‌های دیگر باشد. راننده خاور بوده و برای شرکت برق کار می‌کرده. می‌گوید ۸۰۰ هزار تومان حقوق دارد و یک موقع‌هایی هم در آژانس کرایه اتومبیل شبقت شب کار می‌کند تا خرجش درآید. اما صبح‌ها تخت نرد را با رفقای بازنشسته از دست نمی‌دهد. می‌گوید: «ما هم تفریح می‌خواهیم، ما هم آدمیم خب. پیرمردها و پیرزن‌های بازنشسته خارجی می‌روند جهانگردی. ما هم اینجا لمان به این مهره‌های چوبی و کب و جریوث‌های هرروز با دوستان خوش است.» پیرمرد تکیده‌ای که روزگاری تکنسین یک کارخانه بافندگی بوده بساط شطرنج را مقابل خود پهن کرده و می‌گوید: «برای پرداخت بدهی‌هایم مشکل داریم. من همیشه ۲۲ ماه حقوقم را می‌گیرم. به خاطر همین اول برج ما با باقی افراد توفیری دارد و این موضوع مدیریت پول را کمی برایمان مشکل می‌کند.» او امیدوار است این طرح براساس وعده از آبان‌ماه اجرا شود و زمینه‌ای باشد تا به دیگر مشکلات مستمری‌بگیران تامین‌اجتماعی نیز رسیدگی شود. عاقله‌مردی که چهره‌اش به بازنشسته‌ها نمی‌خورد و بین بازنشسته‌ها نشسته می‌گوید: «البته گمان نمی‌کنم پرداخت‌ها سر ماه باشد و تنها دوره زمانی پرداخت کوتاه خواهد شد و در عرض یک هفته حقوق همه بازنشسته‌ها پرداخت می‌شود.» بیشتر از بقیه مطلع به مشکلات است و به پرونده ب. ز اشاره می‌کند که به صندوق تامین‌اجتماعی را هم لطمه زده است.

#### ■ مشکلات برای پرداخت‌ها

اما چرا سازمان تامین‌اجتماعی تا به امروز در طول یک ماه اقدام به پرداخت حقوق مستمری کرده است؟ به گفته مقامات سازمان تامین‌اجتماعی در حال حاضر عاقلانه حدود ۴ هزار میلیارد تومان برای پرداخت مستمری و ارائه خدمات درمانی به بیمه‌شدگان تامین‌اجتماعی هزینه می‌شود به گفته کمالی یک مشاور حقوقی

## چشم‌روشن

خبرها و نظره‌های تأمین اجتماعی



یکپارچگی در پرداخت‌ها و برقراری توازن در پرداخت حقوق مستمری‌بگیران و شناسایی همپوشانی‌های حقوق و مزایای مستمری‌بگیران از مهم‌ترین دلایل اجرای طرح پرداخت متمرکز مستمری است

# نگاه بازنشستگان به نظام جدید پرداخت

طرح پرداخت متمرکز حقوق مستمری‌بگیران سازمان تامین اجتماعی از آبان‌ماه اجرایی می‌شود

بیمه این صندوق سبب می‌شود که هر از گاهی در تامین منابع برای پرداخت بموقع مستمری‌ها، مشکلاتی مقطعی رخ دهد. «ما که در شعب بیمه‌ای فعالیت می‌کنیم، شاهدیم که شاکیان زیادی در خصوص روال فعلی مستمری‌ها وجود دارد. بسیاری این موضوع را اجحاف در حق عده‌ای می‌دانستند که مثلاً نوبتشان براساس حروف الفبا اواخر ماه بود و ما باید در این باره به آن‌ها حق بدهیم.» او ادامه می‌دهد: «یکپارچگی در پرداخت‌ها و برقراری عدالت در پرداخت حقوق مستمری‌بگیران و شناسایی همپوشانی‌های حقوق و مزایای مستمری‌بگیران از مهم‌ترین دلایل اجرای این طرح است که به نظر

پیرمرد چشم‌روشن که سیبل و ته‌ریش سفیدش چهره‌اش را زیر نور آفتاب نیمروز پاییزی درخشان کرده، عضو یک گروه تلگرامی از بازنشسته‌های تامین‌اجتماعی است و خبر اجرای طرح پرداخت متمرکز حقوق مستمری‌بگیران سازمان تامین‌اجتماعی را در آنجا خوانده و امیدوار است وعده‌ها در این باره عملی شود و حداقل این مسئله حقوق‌بگیران بازنشسته تامین‌اجتماعی مثل بازنشسته‌های دیگر باشد. گرچه او هم مانند خیلی‌های دیگر این را تنها بخش کوچکی از مطالبات بازنشسته‌ها می‌داند و امیدوار است که اوضاع بازنشسته‌ها از نظر مالی در آینده نزدیک کمی بهتر شود.



## کتیفو | ۰۳



● گزاره ●

● غلامعلی فیاضی ●

|||||

بازنشسته‌ها در انتظار

اجرای یک قانون

چندی پیش وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از گنجاندن قانون همسان‌سازی حقوق بازنشستگان در برنامه ششم توسعه خبر داد و گفت: «تلاش می‌شود پایه‌های قانونی همسان‌سازی را محکم کنیم تا سال آینده به اجرا درآید.» مودی که چند سالی است مستمری‌بگیران تامین‌اجتماعی منتظرش هستند تا شاید با اجرای آن کمی از مشکلات معیشتی آن‌ها کم‌شود. حقوق کم آن‌هم در دوره سالمندی برای گروهی که علاوه بر داشتن جمعیت زیاد خانواده با انواع بیماری‌ها نیز درگیرند، سبب شده این قشر، یعنی مستمری‌بگیران، با مشکلات اقتصادی فراوانی روبه‌رو باشند و به‌قولی دخلشان با خرجشان نخواند. کم‌نیستند کسانی که برای پیشبرد امور زندگی و تامین هزینه‌های درمانی مجبور می‌شوند با قرض کردن پول یا دریافت وام از روش‌های بعضاً نامتعارف، با مشکلات فراوان بازپرداخت آن مواجه شوند. مشکلاتی که علاوه بر تهدید بنیان خانواده، سلامتی و امنیت روانی بازنشسته و خانواده‌اش را نیز تهدید می‌کند. دوستی را به خاطر دارم که در گیرودار این مشکلات سکنه قلبی کرد و جانش را از دست داد. اتفاقی که به نظر می‌رسد هرروز در گوشه‌ای از کشور رخ می‌دهد. با توجه به وعده‌های داده‌شده بازنشستگان تامین‌اجتماعی از سال ۸۷ در انتظار اجرای وعده‌ای هستند که امید دارند براساس آن حقوقشان افزایش پیدا کند. قانون همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران تامین‌اجتماعی این وعده را می‌دهد که «کسانی که ۳۰ سال حق بیمه کامل پرداخت کرده‌اند حقوقشان به حداقل درآمد متعارف برسد.» مسئله‌ای که در حال حاضر متوقف است و برخی بادریافتی‌های پایین مشکلات فراوان دارند. بازنشستگان سال‌هاست به دنبال اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری و همسان‌سازی حقوقشان هستند و حال وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی وعده سال آینده را می‌دهد تا شاید سال آینده حقوق این قشر که سال‌ها برای آتیه خود حق بیمه پرداخت کرده‌اند، سامانی بگیرد.

متأسفانه دولت گذشته گرچه وعده‌های فراوانی برای رسیدگی به این امور داده بود و لویایی در این باره به مجلس پیشنهاد داد، اما عملاً با تضعیف و برداشت از منابعی که وظیفه حمایتی و تامین آتیه این اقشار را به عهده داشتند، مثل صندوق تامین‌اجتماعی، عملاً مانعی شد برای بهبود کیفیت زندگی این قشر. این در حالی است که دولت تامین اجتماعی را و تامین اجتماعی دولت را در اجرایی نشدن این قانون مقصر می‌دانند. در این میان بازنشستگان که اکثر بیماران، ناتوان و از کار افتاده هستند در سال‌های تورم افسارگسیخته‌ای که امید داریم با رفع تحریم‌ها بر آن افساری زده شود، بیش‌ازپیش با مشکلات معیشتی درگیر بودند و حتی برخی زیر پوشش نهادهای حمایتی قرار گرفتند. این در حالی است که نمی‌توان پذیرفت فردی که سال‌ها با پرداخت حق بیمه قصد داشته آتیه‌اش را تامین کند، این گونه نیازمند شود. شاید به همین دلیل است که دولت باید با تقویت صندوق بیمه تامین‌اجتماعی و پرداخت بدهی‌هایش به این صندوق برای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و سایر مشکلات رفاهی آن‌ها گام بردارد.

دولت تدبیر و امید چندی است سیاست‌های حمایتی مختلفی را از: اقشار آسیب‌پذیر جامعه در پیش گرفته است: توزیع سبد غذایی، حمایت‌هایی برای تخصیص مسکن و... نشان از عزم جدی برای بهبود وضعیت اقشار آسیب‌پذیر جامعه دارد. براساس آنچه در اخبار عنوان می‌شود ۶۰ درصد بازنشستگان این سازمان حداقل حقوق را دریافت می‌کنند. این در حالی است که در حال حاضر خط فقر برای یک خانواده چهار نفره ۲ میلیون تومان محاسبه شده است. پس بیراه نیست اگر این قشر را نیز از جمله آسیب‌پذیران جامعه بدانیم. به توجه به این مهم که اکثر ایثان سال‌ها با پرداخت حق بیمه به گردش مالی صندوق تامین‌اجتماعی کمک کرده‌اند و حال که خود به سن سالمندی و بازنشستگی رسیده‌اند توقع دارند دولت مشکلات مالی آن‌ها را تاحدی مرتفع کند و هرچه زودتر اعتبار لازم برای همسان‌سازی را تخصیص دهد. آذرمه سال گذشته بود که دکتر نوربخش، مدیرعامل سازمان تامین‌اجتماعی، اجرایی شدن طرح همسان‌سازی حقوق بازنشستگان را ناشی از تامین نبودن منابع مالی مورد نیاز آن برشمرد و گفت: «بدون تامین منابع لازم، اجرای این طرح امکان‌پذیر نیست.» به گفته او در سال ۱۳۸۸ برای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان تامین‌اجتماعی ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان منابع در نظر گرفته شد. اما در آن سال فقط ۹۰۰ میلیارد تومان منابع مالی تامین شد. نیمی از مردم تحت پوشش بیمه تامین‌اجتماعی هستند. مطالبات آن‌ها نیز بسیار است، بنابراین توجه دولت به وضعیت این سازمان و پرداخت به‌موقع مطالبات می‌تواند تاحد زیادی از مشکلات بکاهد.

بازنشسته تامین اجتماعی

سال گذشته جذب شده است، تامین اجتماعی را پرداخت کند، چراکه این صندوق بیمه‌ای دچار مشکلات مختلفی می‌شود و توان ارائه خدمات به اقشار مختلف به‌خصوص بازنشسته‌ها را ندارد که سال‌ها حق بیمه پرداخت کرده‌اند.» بیات ادامه می‌دهد: «اکثر بازنشستگان این سازمان از افراد زحمت‌کش جامعه و کارگر بوده‌اند. باید به آن‌ها توجه ویژه‌ای داشت. امسال حقوق بازنشسته‌های سایر بخش‌ها ۱۷ درصد رشد کرد، اما حقوق مستمری‌بگیران تامین‌اجتماعی به‌طور میانگین ۱۵ درصد. این در حالی است که حقوق این عزیزان اکثراً پایین است و اغلب مشکلات معیشتی فراوانی دارند. امیدواریم دولت با پرداخت مطالبات تامین اجتماعی در سال آینده زمینه فراهم کردن امکانات بهتر برای این قشر و خانواده‌هایشان را ایجاد کند.» در حالی که جامعه به سمت سالمندی پیش می‌رود و بیش از ۵ میلیون نفر جمعیت بازنشستگان که بیش از نیمی از آن‌ها زیر پوشش سازمان تامین‌اجتماعی هستند امید دارند تا رویکرد این سازمان برای کاهش مشکلات سالمندان در سال‌های آینده سبب‌شود تا حقوق و مستمری این افراد نیز افزایش پیدا کند و میزان دریافتی‌ها متناسب با قیمت‌ها برای گذران یک زندگی عادی تنظیم شود.

## پرداخت متمرکز مستمری‌ها، دسترسی به حقوق را عادلانه‌تر می‌کند

اشاره به اینکه ماهانه بیش از ۳ هزار میلیارد تومان به مستمری‌بگیران و بازنشستگان از سازمان تامین اجتماعی پرداخت می‌شود، تصریح کرد: «این رقم تقریباً برابر با مبلغ هفتمندی یارانه‌ها است و اگر رقم هزار میلیارد تومان هزینه‌های درمان به آن افزوده شود، این مبلغ به بیش از ۴ هزار میلیارد تومان می‌رسد.»

گفتنی است هم‌زمان با آغاز اجرای طرح پرداخت متمرکز مستمری‌ها، معاون اداری و مالی سازمان تامین اجتماعی نیز با اشاره به آغاز پرداخت این طرح از آبان ماه سال جاری، گفت: «بازنشستگان و مستمری‌بگیرانی که حقوق خود را از پنجم تا نوزدهم هر ماه صرفاً از طریق بانک رفاه کارگران دریافت می‌کنند، هدف اجرای این برنامه هستند.» رحیم اردلان با بیان اینکه تا پایان سال جاری این برنامه تکمیل شده و دوره پرداخت حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی بین ۲۰ تا ۲۷ مهر ماه خواهد بود، اظهار داشت: «زمان دریافت حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیرانی که تاکنون بین پنجم تا نوزدهم هر ماه حقوق دریافت می‌کردند، به مرور و هر ماه ۳ روز به دوره پرداخت مورد نظر نزدیک خواهد شد.» وی در توضیح بیشتر افزود: «برای مثال مستمری‌بگیران و بازنشستگانی که پنجم هر ماه حقوق خود را دریافت می‌کردند، در آبان ماه هشتم، آذر ماه یازدهم، دی ماه چهاردهم، بهمن ماه هفدهم و اسفند ماه بیستم و از فروردین ۹۵ به بعد نیز بیستم هر ماه مستمری خود را دریافت خواهند کرد.» معاون اداری و مالی سازمان جتماعی تصریح کرد: «افرادی که در حال حاضر از تاریخ ۲۰ لغایت ۲۵ هر ماه مستمری خود را دریافت می‌کنند، بدون تغییر در زمانبندی، کماکان مانند گذشته مستمری خود را دریافت خواهند کرد.»

ردیف	تاریخ دریافت حقوق فعلی در ایام ماه	تاریخ دریافت مستمری در آبان ۹۴	تاریخ دریافت مستمری در آذر ۹۴	تاریخ دریافت مستمری در دی ۹۴	تاریخ دریافت مستمری در بهمن ۹۴	تاریخ دریافت مستمری در اسفند ۹۴	تاریخ دریافت مستمری از فروردین ۹۵ به بعد
۱	پنجم	۸	۱۱	۱۴	۱۷	۲۰	۲۰
۲	هفتم	۱۰	۱۳	۱۶	۱۹	۲۲	۲۲
۳	هشتم	۱۱	۱۴	۱۷	۲۰	۲۳	۲۳
۴	نهم	۱۲	۱۵	۱۸	۲۱	۲۴	۲۴
۵	دهم	۱۳	۱۶	۱۹	۲۲	۲۵	۲۵
۶	یازدهم	۱۴	۱۷	۲۰	۲۳	۲۶	۲۶
۷	دوازدهم	۱۵	۱۸	۲۱	۲۴	۲۷	۲۷
۸	سیزدهم	۱۶	۱۹	۲۲	۲۵		۲۵
۹	چهاردهم	۱۷	۲۰	۲۳	۲۶		۲۶
۱۰	پانزدهم	۱۸	۲۱	۲۴	۲۷		۲۷
۱۱	شانزدهم	۱۹	۲۲	۲۵			۲۵
۱۲	هفدهم	۲۰	۲۳	۲۶			۲۶
۱۳	هجدهم	۲۱	۲۴	۲۷			۲۷
۱۴	نوزدهم	۲۲	۲۵				۲۵

**توضیح:** ● افرادی که از تاریخ ۲۰ لغایت ۲۵ هر ماه حقوق دریافت می‌کنند: بدون تغییر در زمانبندی، حقوق خود را دریافت خواهند کرد. ● در ایام تعطیل، حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران یک روز قبل به حسابشان واریز می‌شود.

دو سال گذشته برنامه‌های توسعه‌ای زیادی انجام شده و اقدامات مهمی در حوزه‌ای‌تی صورت گرفته است، افزود: «پرداخت متمرکز حقوق مستمری‌بگیران یکی از این اقدامات است که در کنار دریافت